

Courbois Software

SpyWare

Spyware is de naam voor computerprogramma's (of delen daarvan) die informatie vergaren over een computergebruiker en deze doorsturen naar een externe partij. Het doel van spyware is meestal om geld te verdienen. De term komt van het Engelse woord 'spy', wat 'spion' betekent, en het achtervoegsel '-ware', dat aangeeft dat het om software gaat.

De opkomst van spyware is mede het gevolg van het illegaal kopiëren van software. De programmamakers zoeken, nu ze minder inkomsten uit verkopen halen, naar andere manieren om geld te verdienen. Het toevoegen van spyware aan een programma is daarvan een manier. Zo zijn er bijvoorbeeld twee versies van het peer-to-peerprogramma Kazaa: de ene kost geld, de andere bevat spyware. Naast deze commerciële vorm van spyware bestaat er ook een vorm met meer criminele doeleinden.

Meestal weten gebruikers niet van de spywarefunctie. Er zijn echter varianten waarbij gebruikers wel over de spywarefunctionaliteiten ingelicht worden. Vaak vindt dit dan op een listige wijze in de algemene voorwaarden plaats. Detectieprogramma's kunnen gebruikt worden om de spyware na installatie te detecteren en eventueel te verwijderen. Deze werking is anders dan bij virusscanners. Deze voorkomen namelijk installatie van ongewenste programma's.

Verschil met een virus

Spywareprogramma's lijken in zekere zin op computervirussen, zie ook de cursus over virussen. Beide worden geïnstalleerd zonder dat de gebruiker er iets van weet en beide hebben nadelige gevolgen voor de gebruiker. Ook veroorzaken beide vaak instabiliteit van het besturingssysteem. Maar er zijn toch wat verschillen. Een virus kopieert zichzelf; het zal proberen andere computers te infecteren. Spyware kopieert zichzelf in het algemeen niet. Virussen verspreiden zichzelf doordat computergebruikers onveilig met hun computer omgaan op een zo onopvallend mogelijke manier om maar niet ontdekt te worden. Spyware wordt verspreid door programma's aan te prijzen die dan door onwetende gebruikers worden uitgevoerd.

Spyware installeert zichzelf op zo'n manier dat het ook steeds start als de computer opgestart wordt, waarbij het processortijd en geheugen gebruikt en het systeem instabiel kan maken.

Symptomen

Aangezien de software met uw pc wordt opgestart, zorgt spyware ervoor dat uw pc trager opstart en trager reageert op instructies.

Een bekend gevolg van spyware is het "kapen" van de beginpagina van de browser: de originele, gewilde startpagina wordt vervangen door een andere (bijv. een goksite). Ook het ongewenst verschijnen van een balk in de browser wordt door spyware veroorzaakt. Maar ook het plotseling verschijnen van waarschuwing als 'Your computer might be infected, click here to solve this problem' behoren tot de categorie spyware.

Gevaren

Spywareprogramma's kunnen bijvoorbeeld bijhouden welke websites er worden bezocht, welke e-mails worden verstuurd, welke programma's geïnstalleerd zijn etc. Het kan in virussen zitten, maar meestal zit het bijgeleverd bij bepaalde programma's (zoals Bonzi Buddy, CometCursor en Kazaa). Ook bepaalde cookies kunnen als spyware worden beschouwd: iemands surfgedrag over diverse

websites kan worden getraceerd als de reclamebanners op die diverse websites vanuit één centrale server worden verzorgd.

Het verschil met adware is dat adware geen gegevens naar buiten stuurt, maar wel reclame naar iemands computer haalt, met behulp van bijvoorbeeld extra banners en popups in de browser van de gebruiker.

Infectie voorkomen

Zelfs met een firewall en een virusscanner kan je spyware oplopen!

Installeer geen vreemde software

- Het is een kwestie van je gezond verstand gebruiken: het klikken op een pop-up of het achteloos klikken op 'ja' kan reeds spyware installeren.
- Negeer websites die gratis muziekbestanden, gratis porno, gratis cracks en dergelijke beloven. Ook andere, bravere sites kunnen spyware installeren.
- Bij de volgende programma's wordt spyware geïnstalleerd: Bonzi Buddy, DivX, Dope Wars, ErrorGuard, FlashGet[1], Grokster, Kazaa, RadLight, WeatherBug, DAEMON Tools.
- Gebruik andere programma's die geen spyware-applicaties bevatten.

Voorkom misbruik van je besturingssysteem en je browser

Spywareprogrammeurs richten zich fouten in populaire browsers & besturingssystemen. Het is aan te raden om deze twee dingen regelmatig bij te werken door updates die de makers uitbrengen. Microsoft brengt dagelijks/wekelijks/maandelijks updates voor zijn applicaties en besturingssystemen. Deze updates zijn enkel beschikbaar voor mensen die Windows XP of Windows Vista gebruiken, computers met een oudere versie (Windows 2000, Me, 98) krijgen deze updates niet en hebben derhalve een onveilige browser. Die mensen, maar ook gebruikers van andere versies van het besturingssysteem van microsoft, zijn vrij om over te stappen naar alternatieve browsers, bijv. Mozilla Firefox of Opera. Deze browsers zijn gratis, beschikbaar in het Nederlands en makkelijk te gebruiken. Daarnaast is het bij een browsers als Firefox en internet explorer 7 mogelijk extensies te installeren. Kleine uitbreidingen die bijvoorbeeld scripts op webpagina's kunnen uitschakelen of alle advertenties op een pagina verbergen, waarmee veel ellende kan worden voorkomen. Ook ActiveX en java-aplets kunnen spyware met zich mee brengen. Hier wordt aangeraden om alleen java-applets of activex te laten draaien die van betrouwbare mensen komen. Mensen met een ander besturingssysteem hebben geen last van spyware.

Spyware automatisch verwijderen

- Update je virusscanner en scan je systeem op virussen. Heb je geen (geüpdate) virusscanner, dan kan je online scannen, zie Cursusdeel virussen
- Scan op spyware met spywarescanners zoals Adaware, Spybot Search & Destroy, Windows Defender
- Of maak gebruik van programma's die voor bepaalde varianten zijn gemaakt, bijvoorbeeld CoolWebSearch, CWShredder.

Er zijn ook programma's die preventief op de achtergrond meedraaien en in actie komen als er een bekend spyware programma geïnstalleerd wordt. Windows Defender is al standaard onderdeel van

Windows Vista maar kan bij Windows XP apart geïnstalleerd worden.

Voor alle bovengenoemde programma's geldt dat ze regelmatig geupdate dienen te worden via de update functie.

Spyware handmatig verwijderen

Je kan spyware ook handmatig verwijderen door in je draaiende processen- en/of services-lijst naar verdachte processen en/of services te kijken. Sluit de verdachte applicatie of service en verwijder het. Vergeet niet om de verwijzing naar het net verwijderde applicatie/service uit je auto-run te verwijderen, zodat het niet opgestart kan worden.